

Molera d'Ausiò o "Les Baumes"

Sant Julià de Vilatorrada

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: L'accés es va fer des del coll de Romegats baixant en direcció a la font de la Teula per després pujar bosc a través en direcció al bosc de Cànoves.

Emplaçament En una cinglera per la que transcòrrer un camí

Coordenades:

Latitud: 41.91358
Longitud: 2.34339
UTM Est (X): 445547
UTM Nord (Y): 4640390

Classificació

Número de fitxa 08220 - 329
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Medieval
Segle XIV-XV
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Difícil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08218A003000040000FS
Autoria de la fitxa Ana Requejo Alonso
Data de registre de la fitxa: dl., 19/06/2023 - 14:11

Descripció

Una molera és un tipus de pedrera de la qual s'extreuen peces que permeten l'elaboració de rodes de molí o bé directament aquestes moles.

El front de pedrera que actualment es coneix s'estén durant uns 200 m en forma de trinxera, amb un mur a la banda sud i les restes de les pedres treballades al nord. En diversos punts, la base de la paret apareix retallada amb cops d'escoda, ben visibles, donant lloc a motllos arrodonits. Cap a l'extrem occidental, hi ha la zona més visible, aquest cop a l'aire lliure. Les mides de les moles que s'hi troben i els seus negatius suggereixen, per la seva forma i dimensions, una cronologia medieval. També hi ha força evidències d'un tipus d'explotació subterrània de la pedrera.

Sembla que bona part de l'explotació s'hauria fet de manera subterrània, tot i que també podria ser que la morfologia actual del lloc derivés d'un gran procés d'enderrocament.

Observacions:

Aquesta pedrera es trobava en un emplaçament desconegut, però gràcies als treballs de Carles Puigferrat la va poder retrobar i estudiar *in situ* l'historiador Francesc Roma Casanovas l'any 2018.

Història

Sant Julià de Vilatorça va ser, segurament un lloc rellevant en l'elaboració de moles durant l'edat mitjana. Així ho demostra el document de 1337 de l'Arxiu Municipal de Moià en què es menciona a un moler de Sant Julià per promètia fer arribar una mola estreta del molar de *Encio* a la parròquia de Marfà.

El molar d'Ausió o d'Enció havia estat documentat per Carles Puigferrat a partir de 1362 i gràcies a aquest autor sabem que la molera pertanyia de manera indivisa als senyors d'Alta-riba i de Centelles (Puigferrat i Oliva, 2004, 2017).

Tot fa pensar que la molera hauria estat abandonada al segle XV, mentre se n'explotaven altres a la rodalia, i el lloc s'ha conservat força intacte des de llavors.

Bibliografia

- PUIGFERRAT I OLIVA, C. (2017). Les pedreres de Folgueroles i rodalia (Osona). En Les pedreres medievals a la Corona d'Aragó (p. 273-297). Institut d'Estudis Catalans - Amics de l'Art Romànic.
- ROMA CASANOVAS, Francesc (2022) "La molera d'Ausió, la raó oculta de "les Baumes". a la Revista Vilatorça, núm. 93, any XXXI, IV època, pp. 34-37.
- ROMA I CASANOVAS, Francesc (2019). Els molins hidràulics: moldre, batanar, esmolar, fer pólvora (Primera ed). Cossetània Edicions.

Enllaços d'interès:

["La molera d'Ausió, la raó oculta de "les Baumes". a la Revista Vilatorça, núm...](#)
[Excursionisme científic](#)

